

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)
ТОПОГРАФІЧНЕ КРЕСЛЕННЯ

Розробник: Вадим ЧУВПИЛО
кандидат з державного управління, доцент

Гарант: Вадим ЧУВПИЛО
кандидат з державного управління, доцент

Полтава 2022р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника	
Назва навчальної дисципліни:	Геодезія
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу:	кафедра землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова
Контактні дані розробника, який залучений до викладання:	<i>Викладач:</i> Вадим Чувпило, кандидат з державного управління, доцент <i>Контакти:</i> ауд 32 (навчальний корпус № 1) <i>профайл викладача на сайті Університету:</i> <i>e-mail:</i> vadym.chuvpylo@pdaa.edu.ua
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	193 Геодезія та землеустрій <i>ОПП Геодезія та землеустрій</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Передумовою вивчення навчальної дисципліни є блок природничих дисциплін: астрономія, географія, геологія, геоморфологія, геофізика.
Заплановані результати навчання:	
Мета вивчення навчальної дисципліни:	вивчити лінійні і штрихові елементи графіки та прийоми їх креслення; шрифти для землевпорядних проектів, планів і карт; умовні знаки (коди) для графічного оформлення топографічних, землевпорядних та кадастрових матеріалів; графічне оформлення матеріалів землеустрою і кадастру, комп'ютерні технології створення планів і карт; технології оформлення проектів землеустрою, планів землекористувань та карт у комп'ютерних програмах класу графічних редакторів та систем автоматизованого проектування.
Основні завдання навчальної дисципліни:	знати методи і прийоми топографічного і землевпорядного креслення; вміти застосовувати набуті знання і навички при оформленні виробничих проектів, планів і карт; володіти технікою штрихового, шрифтового і кольорового оформлення змісту топографічних документів.
Компетентності:	
Загальні :	7. Здатність працювати автономно.
Фахові :	3. Здатність застосовувати нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали у професійній діяльності. 5. Здатність застосовувати сучасне інформаційне, технічне і технологічне забезпечення для вирішення складних питань геодезії та землеустрою. 6. Здатність виконувати дистанційні, наземні, польові та камеральні дослідження, інженерні розрахунки з опрацювання результатів досліджень, оформляти результати досліджень,

	готувати звіти при вирішенні завдань геодезії та землеустрою. 9. Здатність застосовувати інструменти, прилади, обладнання, устаткування при виконанні завдань геодезії та землеустрою. 12. Здатність проводити технічний контроль та оцінювати якість топографо-геодезичної та картографічної продукції
Програмні результати навчання:	7. Виконувати обстеження і вишукувальні, топографо-геодезичні, картографічні, проектні та проектно-вишукувальні роботи при виконанні професійних завдань з геодезії та землеустрою. 10. Обирати і застосовувати інструменти, обладнання, устаткування та програмне забезпечення, які необхідні для дистанційних, наземних, польових і камеральних досліджень у сфері геодезії та землеустрою. 11. Організовувати та виконувати дистанційні, наземні, польові і камеральні роботи в сфері геодезії та землеустрою, оформляти результати робіт, готувати відповідні звіти. 13. Планувати і виконувати геодезичні, топографічні та кадастрові знімання, опрацьовувати отримані результати у геоінформаційних системах. 14. Планувати складну професійну діяльність, розробляти і реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою за умов ресурсних та інших обмежень.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	193ГЗ_бд_2022 стн,			
	усього	у тому числі		
л		лаб	с.р.	
1. Креслярські матеріали, інструменти та прилади	14	2	-	12
2. Основні прийоми креслення	22	2	8	12
3. Шифри	20	2	6	12
4. Робота акварельними фарбами	20	4	4	12
5. Топографічні умовні знаки	23	4	6	13
6. Викреслювання графічних матеріалів	18	4	-	14
7 Основи комп'ютерної графіки	18	4	-	14
Усього годин	135	22	24	89

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю				Разом
	Виконання лабораторної роботи та її захист	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання тестових завдань	Екзамен	
193ГЗ_бд_2022 стн,					
ПРН 7	7	6	10	20	13
ПРН 10	7	7			14
ПРН 11	7	7			14
ПРН 13	7	7			14
ПРН 14	8	7			15
Разом	36	34	10	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			
	Виконання лабораторної роботи та її захист	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання тестових завдань	Разом
	193ГЗ_бд_2022 стн,			
1. Креслярські матеріали, інструменти та прилади	-	4	10	4
2. Основні прийоми креслення	12	5		17
3. Шифри	9	5		14
4. Робота акварельними фарбами	6	5		11
5. Топографічні умовні знаки	9	5		14
6. Викреслювання графічних матеріалів	-	5		5
7 Основи комп'ютерної графіки	-	5		5
Всього	36	34	10	80
Екзамен				20
Разом				100

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання
193ГЗ бд 2022 стн,

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
Виконання лабораторної роботи та її захист	0	відсутність розрахунків показників, отриманих у ході проведення лабораторного експерименту, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	1	розрахунки показників, отримані у ході проведення лабораторного експерименту викладені не у повному обсязі, захист звіту роботи містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за критерієм нижче середнього
	2	розрахунки показників, отримані у ході проведення лабораторного експерименту викладені у повному обсязі, захист звіту роботи містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за середнім критерієм
	3	розрахунки лабораторної роботи виконані правильно, сформовані повні висновки, що свідчить про можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
Виконання завдань самостійної роботи	1	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	2	надав 60-63% відповіді на теоретичне питання, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за мінімальним критерієм
	3	надав 64-73% відповіді на теоретичне питання, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за мінімальним критерієм
	4	надав 74-81% відповіді на теоретичне питання, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за середнім критерієм
	5	теоретичне питання розкрито повністю (90-100%), що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за критерієм вищого рівня
Виконання тестових завдань	6	надав 60-63% відповідей на тестові питання, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за мінімальним критерієм
	7	надав 64-73% відповідей на тестові питання, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за мінімальним критерієм
	8	надав 74-89% відповідей на тестові питання, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за середнім критерієм
	9	надав 82-89% відповідей на тестові питання, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за критерієм вище середнього
	10	тестове завдання виконано у повному обсязі (90-100%), що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за критерієм вищого рівня

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти денної форми навчання на екзамені

Вид завдання	Бали	Кількість правильних відповідей на питання тесту	Критерії оцінювання
тестове	5	30-35	тестові завдання виконані у мінімальному обсязі, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти при опануванні освітнього компоненту
	10	36-40	тестові завдання виконані у достатньому обсязі, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти при опануванні освітнього компоненту
	15	41-45	тестові завдання виконані у достатньому обсязі, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти при опануванні освітнього компоненту
	20	46-50	тестові завдання виконані у повному обсязі, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти при опануванні освітнього компоненту

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 135 год.

Кількість кредитів – 4,5.

Форма семестрового контролю – іспит.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Здобувачі вищої освіти мають дотримуватися положень Академічної доброчесності: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Здобувачам надається можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyapromobilnistpdau.pdf>.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоролики

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. *Пастух В.В., Виноградов Г.Ф.* Основи топографії: Підручник. - К.: ВЦ "Київський університет", 2000. - 372 с.
2. *Топографія з основами геодезії: Підручник / А.П. Божок, В.Д. Барановський, В.В. Білоус та ін. / За ред. А.П. Божок.* - К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2009. - 304 с.
3. *Ратушняк Г.С.* Топографія з основами картографії. Навчальний посібник. – Вінниця: ВДТУ, 2002. – 179 с.
4. *Ляшенко Д.О.* Картографія з основами топографії: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. К.: Наук.думка, 2008. 184 с.
5. *Бондаренко Е.Л., Остроух В.І., Шевченко В. О.* Топографія з основами геодезії / Методичні вказівки до виконання практичних робіт для студентів географічного факультету. - Вінниця: ДП "ДКФ", 2004. - 48 с
6. *Бондаренко Е.Л., Остроух В.І., Полякова Н.О., Шевченко В. О.* Топографічні методи в навчальній геологічній практиці / Навчально-методичний посібник для студентів геологічних спеціальностей. - К: КиївЦНТЕІ, 2009. - 40 с.
7. *Картографія. Терміни та визначення.* ДСТУ 2757-94. - К.: Держстандарт України, 1994. - 96 с.

8. Полякова Н.О. Навчальна туристична топографо-ресурсна практика / Навчально- методичний посібник для студентів спеціальності туризм. - К: Фітосоціоцентр, 2013. - 48 с.
9. Полякова Н.О. Навчальна туристична топографо-краєзнавча практика / Навчально- методичний посібник для студентів спеціальності туризм. - К: Фітосоціоцентр, 2017. - 32 с.
10. Топографо-геодезична та картографічна діяльність: Законодавчі та нормативні акти. В 2-х частинах. - Ч. 1. - Вінниця: Антекс, 2000. - 408 с
11. Топографо-геодезична та картографічна діяльність: Законодавчі та нормативні акти. В 2-х частинах. - Ч. 2. - Вінниця: Антекс, 2002. - 656 с
12. Умовні знаки для топографічних планів масштабів 1:5000, 1:2000, 1:1000, 1:500 в pdf форматі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gki.com.ua/files/page/Um_znaki_5000-500_St360-413.pdf

Допоміжні

1. Божок А.П. Топографія с основами геодезії : учебн. Для студ. географ. спец. ун-тов / А.П. Божок, К.И. Дрич, С.А. Евтифеев и др.; под ред. А.С. Харченко и А.П. Божок. М.: Высшая школа, 1986. 304 с.
2. Борщ-Компониєц В.И. Геодезія. Маркшейдерское дело : учебник / В.И. Борщ-Компониєц. М. : Недра, 1989. 511 с.
3. Білокриницький С.М. Геодезія : навч. посіб. /С.М. Білокриницький. Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2014. 575 с.
4. Геодезія у природокористуванні : навч. посіб. /Б. Волоसेцький. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2012. 289 с.
5. Земледух Р.М. Картографія з основами топографії : навч. посіб. / Р.М. Земледух. К. : Вища школа, 1993. 456 с.
6. Картографія с основами топографії : учеб. пособие для студ. пед. ин-тов / Г.Ю. Грюнберг [и др.]; под ред. Г.Ю. Грюнберга. М. : Просвещение, 1991. 367 с.
7. Маслов А.В. Геодезія : [учеб. пособие для вузов] / А.В. Маслов, А.В. Гордеев, Ю.Г. Батраков. М.: Недра, 1980. 616 с.
8. Островський А.Л. Геодезія. Ч. 1. Топографія : навч. посіб. / А.Л. Островський, О.І. Мороз, З.Р. Тартачинська, І.Ф. Гарасим-чук. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2011. 440 с.
9. Парамонов А.Г. Основы топографії и аэрофотосъемки : учеб. пособие для вузов / А.Г. Парамонов, В.Д. Сомов, Н.В. Черноглазов. М. : Недра, 1991. 236 с.
10. Пастух В.В. Основи топографії : підручник / В.В. Пастух, Г.Ф. Виноградов. К. : ВЦ "Київський університет", 2000. 372 с.
11. Ратушняк Г.С. Топографія з основами картографії : навч. посіб. / Г.С. Ратушняк. К. : Центр навч. літ-ри, 2003. 208 с.
12. Ремінський А.А. Геодезія : навч. посіб. / А.А. Ремінський, С.В. Рибалко. Ч. 1. Х. : Харків. держ. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва, 1996. 209 с.
13. Ремінський А.А. Геодезія : навч. посіб. / А.А. Ремінський, С.В. Рибалко. Ч. 2. Х. : Харків. держ. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва, 1997. 137 с.
14. Рошин О.М. Цікава геодезія / О.М. Рошин. К.: Радянська школа, 1973. 160 с.с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75. (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії) –www.lib.nuwm.edu.ua/.
2. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека – м. Рівне, майдан Короленка, 6. – www.lib.rv.ua/.
3. Стандарти вищої освіти за усіма рівнями вищої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://education-ua.org/ua/articles/689-standarti-vishchoji-osviti>. – Назва з екрана.
4. <http://dgm.gki.com.ua/> – офіційний сайт Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру.
5. Харченко С.В. Картографічні ресурси в мережі Інтернет (україномовний сектор). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу. http://irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/bdi_2013_4_6.pdf